

CRITICAL PRACTICE: „CULTURE IN COMMON” NA PRZYKŁADZIE CRITICAL PRACTICE

Niniejszy abstrakt o charakterze bardziej pogładowym niż rozstrzygającym zarysowuje nasz ogólny przekaz i nakreśla tematy naszej prezentacji.

Słowa klucze: praktyka <> praktykować, wspólna kultura, teoria obrona i teoria stosowana, badanie studium przypadku, interwencje wewnętrzne

Wstęp: Między “praktyką” a “praktykowaniem”

W odpowiedzi na pytanie „Czym jest kooperacyjna praktyka artystyczna?” zapytujemy „Co to znaczy kooperacyjnie praktykować sztukę?”. Rozpoczynamy od tego przeformułowania zarówno po to, by podkreślić znaczenie słowa praktykować jako czasownika, jak i uwypuklić zakres, w którym praktykowanie jest esencją praktyki takiej, jaką ją pojmujemy. Jest to zatem tekst o praktykowaniu praktyki, a zwłaszcza praktykowaniu kooperacyjnej praktyki artystycznej. Jego celem jest przede wszystkim zainicjowanie wśród uczestników Kongresu i innych zainteresowanych osób debaty dotyczącej przemieszczenia między rzeczownikiem (praktyka) a czasownikiem (praktykować) oraz dociekanie na temat wiedzy wytwarzanej za pośrednictwem tego dwukierunkowego przemieszczenia.

Wykorzystujemy studium przypadku, aby zbadać to przemieszczenie

jako zawsze usytuowane w kontekście i konkretne. Co więcej, źródłem tego studium przypadku jest nasze własne doświadczenie jako członków Critical Practice. Założony w 2004 roku kolektyw Critical Practice zrzesza artystów, projektantów lub/i badaczy z i spoza Londynu służąc rozważaniu co oznacza zbiorowe współtworzenie wiedzy. Mamy tu na myśli nie tylko wiedzę dzieloną, rozpowszechnianą i udostępnianą, ale i tą, która inicjuje dzielenie, rozpowszechnianie i udostępnianie. Jesteśmy zatem zainteresowani dzieleniem się wiedzą, jak i wyzwaniami, które stawia ona współprodukcji. Celem poniższego reportażu jest opowiadanie o konfuzji, walce i staraniach o zrozumienie, które uważamy za kluczowe cechy kooperacyjnej praktyki artystycznej w bardziej ogólnym rozumieniu.

Critical Practice: Od teorii obranej do teorii w użyciu

W tej części prezentujemy historię Critical Practice (która zaczyna się wraz z rozwojem oprogramowania open source) oraz nasz najnowszy projekt „Parade” poświęcony zagadnieniu „bycia w sferze publicznej” (maj 2010). Opisujemy charakterystyczny dla Critical Practice etos dzielenia się oraz jego przejawy: zarówno wewnątrz (w samoorganizacji i samorządności naszej współpracy), jak i zewnątrz, podczas wydarzeń publicznych. Koncentrujemy się zwłaszcza na zasobach, doświadczeniach, ujęciach, itd., które wytwarzamy „wspólnie” i omawiamy to, co w szczególności z tego wynika. Prowadzi to do...

Critical Practice: Od teorii obranej do teorii w użyciu

Omawiamy tu nasz manifest w formie, w jakiej zamieszczony został na wiki Critical Practice (www.criticalpracticechelsea.org). Naszym zdaniem ilustruje ona teorię obraną: to, co twierdzimy, że wyznajemy, robimy i czym jesteśmy. W duchu samokrytyki, przeciwstawiamy to codziennej rzeczywistości praktyki kooperacyjnej jako działaniu praktycznemu i usytuowanemu w kontekście: teorii stosowanej. Tu zaś następują...

Niektóre nasze najlepsze praktyki

Powracając do częstego rozżewu między teorią obraną a teorią w użyciu, omawiamy niektóre z „najlepszych praktyk” Critical Practice. Pozostając wierni naszemu etosowi dzielenia się, porównamy i zestawimy przydatność tych praktyk w teorii z ich wpływem i oddziaływaniem na nasze współtworzenie w praktyce. Te praktyki to:

„Parade”, London 2010 (Chelsea College of Art and Design) – projekt „Parade”, Londyn 2010 (Chelsea College of Art and Design)

ogólny konsensus, użycie wiki i metafora skupiska. Odnosimy się także do przemyśleń Trebora Scholza dotyczących społecznych protokołów kooperacji opisanych w tekście „The Participatory Challenge”. Teorię Scholza o „sieciach ekstremalnego dzielenia się” wykorzystujemy także, by udowodnić, że metafora „dzielenia się” wiedzą jest stosowniejsza niż głębiej zakorzeniona metafora „wymieniania się wiedzą”. Inne teorie, na których oparta jest niniejsza analiza to społeczności praktyki Jeana Lavé’a i Etienne’a Wagnera oraz zwyczajny pragmatyzm charakteryzujący ogólnie podejście Critical Practice. A to prowadzi nas do..

Powtórzenia Critical Practice

W oparciu o wnioski zdobyte w toku naszych badań w pierwszej i drugiej części, w części trzeciej przedstawiamy propozycję „nowej” deklaracji celów Critical Practice. To powtórzenie ma na celu wyzwolenie się od retoryki i syndromu myślenia grupowego, mogących paraliżować naszą współpracę, gdy przyjmujemy założenia odnośnie do rodzajów wiedzy, którą się dzielimy.

W charakterze podsumowania

Nasza prezentacja kończy się sugestią szerszego znaczenia tego studium przypadku dla innych grup i osób zainteresowanych wiedzą wytwarzaną kooperacyjnie w oparciu o etos dzielenia się. Wydaje nam się, że studia przypadku prowadzone przez indywidualnych członków i/lub niewielkie grupy w organizacjach mogą okazać się silnymi wewnętrznymi interwencjami służącymi destabilizacji założeń i zaproponowaniu alternatywnych metod wspólnej pracy, zdobywania wiedzy i bycia razem. Dlatego też mogą być wartościowe dla organizacji i jej rozwoju.

Jako jeden ze sposobów interpretacji studiów przypadku proponujemy odmowę – odmowę przyznania, że wspólnie posiadana wiedza może zostać kiedykolwiek skodyfikowana. Aby była wspólna – czyli ogólnodostępna – musi przeciwdziałać siłom działającym w oparciu o prawo własności i zmierzającym do jej jasnego uchwycenia oraz ograniczenia jej oddźwięku. Zatem, w istocie i w nieco paradoksalny sposób, tym co wyróżnia wspólną wiedzę jest nie tyle fakt, że należy ona do wszystkich, lecz to, że nie należy do nikogo. Jako taka, może być ogólnodostępna, wykorzystywana i analizowana przez ludzi wedle ich uznania. Naszym zdaniem ta otwartość jest aktem politycznym.

Na przykład kiedy jednostki i małe grupy dokonują wewnętrznych interwencji za pośrednictwem studiów przypadku, takich jak ten, niweczą starania większej grupy/skupiska/społeczności o instrumentalizację jej własnych działań w imię ustabilizowania zbiorowej tożsamości. W ten sposób, interwencje te wpajają nam etos praktyki kooperacyjnej jako czegoś nieprzewidywalnego. Często przyjmuje ona formę interakcji między zróżnicowanymi pragnieniami i poszczególnymi kompetencjami różnorodnych współpracowników powołujących ją do życia.